

(TSI) ตำบลคึมขาด อำเภอนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

ศักยภาพตำบล>

ก่อน 8 เป้าหมาย(อยู่รอด)>>12เป้าหมาย(พอเพียง)

ข้อมูลพื้นที่ตำบล

ตำบลคึมขาด เป็นหนึ่งใน 12 ตำบลของอำเภอนองสองห้อง มีเขตการปกครอง 10 หมู่บ้าน และมีพื้นที่ทั้งหมด 49 ตารางกิโลเมตร (30,625 ไร่)ภาพรวมของตำบลคึมขาดเป็นพื้นที่อยู่ในเขตแห้งแล้ง มีประชากร 6,656 สภาพของพื้นที่มีป่าเบญจพรรณขึ้นประปราย มีป่าเต็งรัง ป่าทุ่ง และทุ่งหญ้าเขตร้อน ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาคือค้าขาย **ประเด็นปัญหา** ภัยธรรมชาติเคลื่อนย้ายไปทำงานต่างถิ่น สภาพของดินโดยส่วนใหญ่เสื่อมโทรม จากได้รับผลกระทบจากปริมาณสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ตกค้างในดิน การชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่เกษตรกรรม ดินเป็นกรด มีดินเกลือมากขึ้น สภาพของดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ไม่อุ้มน้ำ เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงหน้าแล้ง

กลไกการดำเนินงาน

- การ MOU ในพื้นที่เพื่อการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนปฏิบัติการแต่งตั้ง Core team ขับเคลื่อนผ่านผู้นำ(Key actor) ในแต่ละรอบกิจกรรม ใช้ Knowledge Transfer โดย PAR, R&D ไปยัง ผู้รับจ้างงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน, Input Intervention, Empowerment ให้เกิดการ Advances ผ่าน 2 กลไกจาก Core team ไปยัง key actor และผู้รับจ้างงาน บริหารจัดการผ่านผู้นำชุมชนทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการ

TPMAP ความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ

TPMAP จากรูปดาว แสดงความต้องการ 5 มิติ ในตำบลคึมขาด อ.นองสองห้อง จ.ขอนแก่น ปรากฏว่าประชากรในคึมขาดยังมีปัญหาด้านการศึกษา และความรู้ การพัฒนาเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ของฝากแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างอาชีพใหม่ ความรู้ในการสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียน ความรู้ในการสร้างความเป็นธรรมทางด้าน

ผลลัพธ์

1.เกิดการจ้างงานในพื้นที่ 2.การพัฒนาทักษะความรู้ด้าน Digital Literacy, English Literacy, Financial Literacy, social Literacy ในการทำงาน และรายได้

ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

- 1) รายได้ที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5-10 50000 บ./ปี 5000 บ./ครัวเรือน
- 2. การเพิ่มผลิตภาพต้นทุนในการแปรรูปลดลง (ร้อยละ20) แรงงานที่ลดลง (ร้อยละ30) 3.สร้างอาชีพใหม่ ,มีพื้นที่และแหล่งเรียนรู้ มีกลุ่มเครือข่ายทางโซเชียล

- 3. การยกระดับเศรษฐกิจจะส่งคมรายตำบลแบบบูรณาการ 3.1 การพัฒนาสัมมนาชีพและการยกระดับสินค้า : เกิดการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากถั่ว ได้แก่ ถั่วตัด ผลิตภัณฑ์ของฝากจากถั่วมีบรรจุภัณฑ์เป็นของชุมชน 3.2 การพัฒนาการท่องเที่ยว : เกิดเส้นทางและรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และเชิงเกษตร 3.3 การนำองค์ความรู้ไปช่วยบริการชุมชน: เกิดองค์ความรู้ในการประยุกต์ใช้พื้นที่และสมุนไพรให้เกิดประโยชน์เป็นศูนย์สปาที่บ้าน ช้างทางสโรตร์ 3.4 การจัดการสิ่งแวดล้อม มีการจัดการเศษเหลือทางการเกษตรมาใช้เป็นปุ๋ยอินทรีย์ ในการปลูกเมล่อนและพืชผักอินทรีย์ 4.เกิดการจัดทำข้อมูลขนาดใหญ่ของชุมชน(Community Big Data) ทุกมิติ

ผลลัพธ์เชิงสังคม

- 1) คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 2) การย้ายถิ่นฐานเพื่อออกไปหางานทำลดลง โดยเข้าร่วมในระบบการผลิตและตลาดของโครงการ 3) ลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของชนในชุมชนโดยการคืนต้นทุนการผลิตและเฉลี่ยคืนกำไรให้กับสมาชิกในกลุ่ม 4) การเข้าถึงระบบการสนับสนุนของรัฐในด้านต่างๆ

เศรษฐกิจ และการแก้ไขปัญหาความยากจน การส่งเสริมอาชีพการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย การสร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชน การยกระดับการผลิตที่ได้มาตรฐานมีระบบอัตโนมัติ หรือเทคโนโลยีที่ช่วยเพิ่มคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และวัฒนธรรม การจัดการระบบอัตโนมัติต่างๆ เพื่อการแข่งขันทางการตลาด

กิจกรรมดำเนินการ

การพัฒนาพื้นที่

- โจทย์** 1.การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีศักยภาพ
- 2.การพัฒนาและยกระดับจัดการระบบเกษตร การจัดการของเหลือให้มีศักยภาพ
- 3.การพัฒนาและยกระดับสัมมาชีพในชุมชนและการบริการที่เกี่ยวข้อง

- 1.การยกระดับถั่วตัด ผลิตภัณฑ์ของฝากจาก ถั่วใหม่ ต้นกก ของฝาก และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างอาชีพ
- 2.การสร้างและพัฒนา Creative Economyการท่องเที่ยวในชุมชนบนฐานวัฒนธรรม 3.การพัฒนานวัตกรรมในการส่งเสริมสุขภาพในระดับชุมชนด้วยการแปรรูปสมุนไพร 4.การจัดการเศษเหลือทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะ 1. ควรมีการอบรมให้กับอาจารย์ก่อนการปฏิบัติงาน

ผู้รับผิดชอบ อาจารย์ ดร.เครือวัลย์ มาลาศรี เบอร์ติดต่อ 0812577234 . หน่วยงาน มทร.อีสาน วข.ขอนแก่น